

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰

آزمایش بازشماری - ۱۳۸۹

فرداد ۱۳۸۹

ضرورت اجرای بازشماری:

خطاهای سرشماری

- ❖ خطای پوشش (کم پوششی، بیش پوششی)
- ❖ خطای محتوا

روشهای ارزیابی سرشماری:

- ❖ طرح بازشماری
- ❖ تحلیل جمعیت شناختی نتایج سرشماری (مقایسه با سایر منابع ثبتی یا سرشماری های قبلی)
- ❖ تطبیق رکوردها مقابلهی رکوردهای سرشماری با یک نمونه از رکوردهای سایر منابع (اطلاعات ثبتی، سرشماری قبلی و ...)

• طرح بازشماری

شمارش مجدد و کامل یک نمونه‌ی معرف از جامعه‌ی سرشماری که در پی آن برای هر فرد، اطلاعات جمع‌آوری شده در بازشماری با اطلاعات جمع‌آوری شده در سرشماری مقابله می‌شود.

در نبود داده‌های جمعیتی متنوع و با کیفیت بالا
(داده‌های درست در مورد باروری، مرگ و میر و مهاجرت) بازشماری
با وجود پیچیدگی‌ها، راه‌حلی قابل اعتماد برای سنجش فضای سرشماری
است.

مفهوم مقابله:

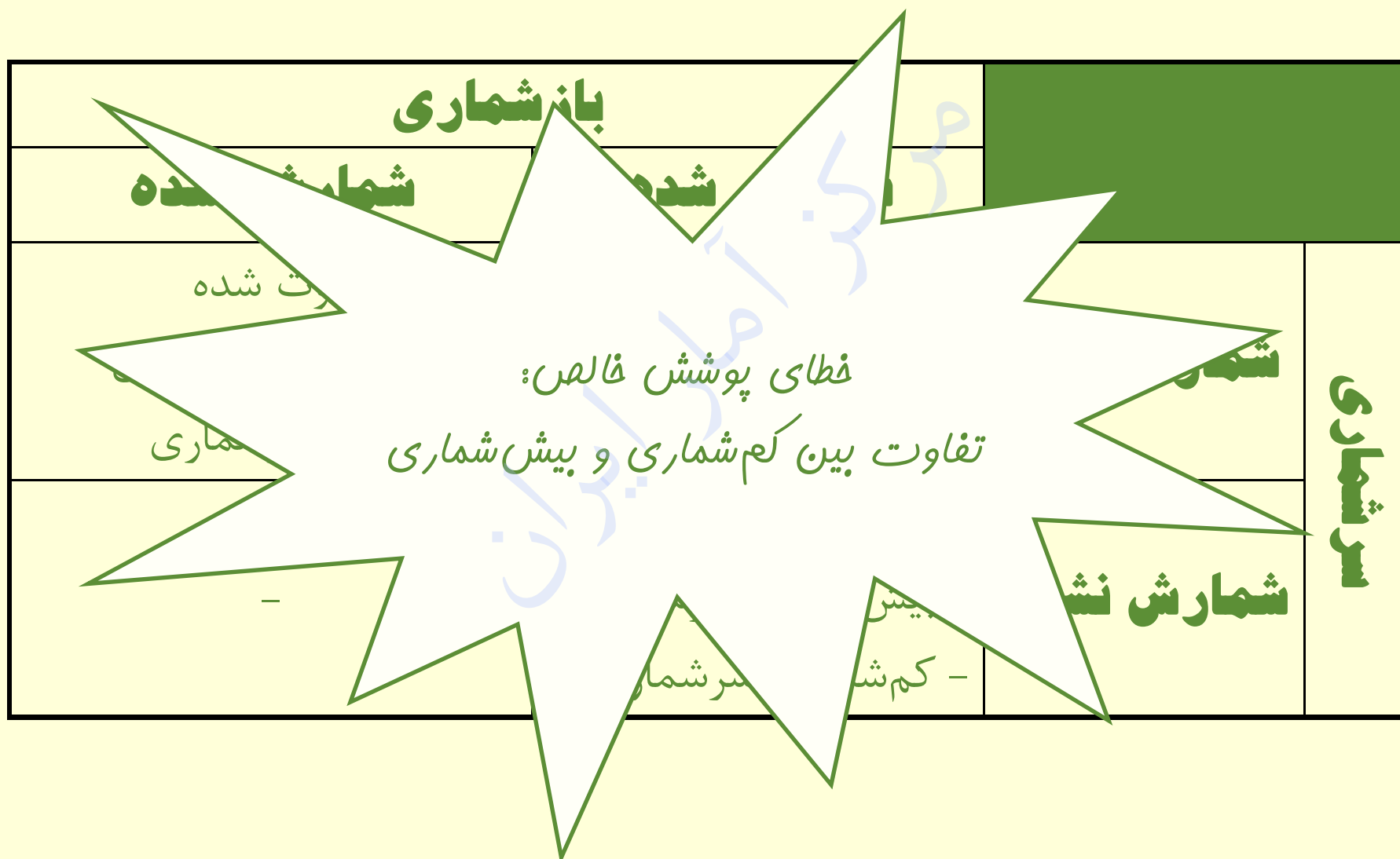
بازشماری			
شمارش نشده	شمارش شده		
- خارج یا فوت شده - بیش‌شماری سرشماری - کم‌شماری بازشماری	مقابله شده	شمارش شده	سرشماری
-	- وارد یا متولد شده - بیش‌شماری بازشماری - کم‌شماری سرشماری	شمارش نشده	

مفهوم مقابله:

بازشماری			
شمارش نشده	شمارش شده		
- خارج یا فوت شده - بیش‌شماری سرشماری - کم‌شماری بازشماری	مقابله شده	شمارش شده	سرشماری
	- وارد یا متولد شده - بیش‌شماری بازشماری - کم‌شماری سرشماری	شمارش نشده	

تفقیق میدانی
یا تلفنی

مفهوم مقابله:

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

- تعیین اهداف به صورت شفاف با توجه به امکانات اجرایی
- نزدیک بودن زمان اجرای بازشماری به سرشماری
(تا حدی که به استقلال سرشماری و بازشماری لطمه نزند)
- حفظ استقلال سرشماری و بازشماری
- انتخاب نیروی انسانی کارآمد
- تخصیص منابع کافی در قالب بودجه‌ی سرشماری
- تبیین قواعد مقابله‌ی دقیق و بررسی مجدد میدانی
- استفاده از برآورد سیستم دوگان

♦ طراحی بازشماری

♦ جمع‌آوری داده‌ها

♦ مقابله

♦ پردازش

♦ برآورد و تهیه‌ی گزارش نهایی

♦ فعالیت‌های پیش‌نیاز (سایر گروه‌ها و کمیته‌ها)

♦ فایل جغرافیایی به‌نگام‌شده

♦ فرم‌ها و راهنماهای سرشماری

♦ فلوچارت ادیت موضوعی سرشماری

♦ چاپ فرم‌ها و راهنماها

♦ نرم‌افزارهای بازشماری

♦ پردازش اطلاعات سرشماری

فعالیت‌های انجام شده

♦ بررسی توصیه‌های بین‌المللی:

♦ اصول و توصیه‌ها برای سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن - ویرایش دوم

♦ طرح بازشماری - رهنمودهای عملی

♦ بررسی طرح بازشماری برخی کشورها (۱۷ کشور)

♦ مطالعه‌ی سوابق بازشماری در ایران

♦ تهیه‌ی کلیات بازشماری

♦ طراحی پرسشنامه (در حال انجام)

بررسی طرح بازشماری برفی کشورها

- **هدف:** برآورد خطای پوشش، خطای محتوا برای برخی متغیرهای کلیدی
(ارزیابی آگاهانه‌ی سرشماری، بهبود طراحی سرشماری‌های آتی و ندرتاً تعدیل جمعیت)
- **روش نمونه‌گیری:** خوشه‌ای (در مواردی با طبقه‌بندی)
- **واحد نمونه‌گیری:** جغرافیایی، حوزه‌های سرشماری دارای ۱۰۰ تا ۲۰۰ خانوار
- **سطح برآورد:** ملی، شهری/روستایی، برخی گروه‌های جمعیتی
- **روش برآورد:** برآورد سیستم دوگان
- **مقابله:** مقابله‌ی دفتری، تحقیق میدانی و برخی کشورها به صورت ماشینی
- **روش‌های حفظ استقلال:** زمان‌بندی، انتساب نیروها
- **کسر نمونه‌گیری:** بیش از ۷۵٪ بالای ۰/۵۵

• سوابق:

• قبل ۱۳۸۵:

• سال ۱۳۸۵:

برآورد کم‌شماری، مقابله‌ی یک‌طرفه

برآورد خالص کم‌شماری

سطح برآورد کل کشور، شهری و روستایی

مقابله‌ی دوطرفه

تحقیق میدانی

اجرا ۱۱ روز پس از اتمام عملیات میدانی سرشماری

مدت اجرا ۵ روز

۶۴۰ خوشه شهری، ۱۷۹ خوشه روستایی

(کسر نمونه‌گیری حدود ۰/۰۰۳)

۴۹۹ نفر مأمور به ازای هر سه مأمور یک کارشناس

♦ محورهای آزمایش:

- ♦ امکان سنجی استفاده از روش مقابله‌ی نیمه‌ماشینی
- ♦ امکان سنجی برآورد خطای محتوا برای برخی متغیرهای کلیدی (سن، جنس و)
- ♦ ارزیابی فرم‌ها و راهنماها
- ♦ برآورد حجم کار عملیات میدانی، مقابله و تحقیق میدانی

کلیات آزمایش بازشماری

- **هدف:** برآورد خطای پوشش، خطای محتوا برای برخی متغیرهای کلیدی
- **روش نمونه‌گیری:** خوشه‌ای یک یا دو مرحله‌ای
- **واحد نمونه‌گیری:** بسته به اندازه‌ی حوزه، یک حوزه یا بخشی از حوزه
- **سطح برآورد:** ملی، شهری/روستایی (در صورت نیاز، در سطوح کوچکتر)
- **روش برآورد:** برآورد سیستم دوگان
- **مقابله:** مقابله‌ی دفتری نیمه‌ماشینی، تحقیق تلفنی و میدانی
- **روش‌های حفظ استقلال:** زمان‌بندی، انتساب نیروها
- **تعداد نمونه برای آزمایش:** حداکثر ۲۵ خوشه

کلیات آزمایش بازشماری

❖ تعداد خوشه‌ی نمونه:

نام	تعداد شهر	تعداد حوزه	تعداد نمونه	تعداد آبادی بلوکه	تعداد آبادی معمولی	تعداد حوزه	تعداد نمونه
چاراویماق	۱	۳	۱	۴	۲۴۴	۱۸	۳
دیلیم	۲	۱۳	۱	۰	۴۱	۷	۳
قصر شیرین	۲	۱۱	۱	۰	۱۱۴	۶	۳
کوهبنان	۲	۱۰	۱	۳	۲۵۵	۱۱	۳
شهر تهران			۵	۰	۰	۰	۰
جمع			۹	۷	۶۵۴	۴۲	۱۲

حداکثر ۴ خوشه برای پوشش دادن خوشه‌های روستایی با شرایط خاص، پس از بررسی نقشه‌های حوزه‌های روستایی شهرستان‌ها اضافه خواهد شد.

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

♦ فعالیتهای مقدماتی

- آماده‌سازی نقشه‌های حوزه‌های نمونه
- طراحی نمونه و تعیین روش برآورد
- طراحی پرسشنامه
- تهیه‌ی پیش‌نویس راهنماهای آمارگیران و رده‌های نظارتی
- تعیین قواعد مقابله
- تعیین جداول نهایی و تحلیل‌ها
- اجرای آزمایشی
- استفاده از نتایج آزمایش برای نهایی کردن پرسشنامه، راهنماها یا هر نوع اصلاح دیگر

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

- فعالیت‌های مقدماتی
- فعالیت‌های مرتبط با جمع‌آوری داده‌ها

- انجام تبلیغات
- انتخاب و سازماندهی آمارگیران و رده‌های بالاتر
- آموزش آمارگیران و رده‌های بالاتر
- جمع‌آوری داده‌های بازشماری

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

• فعالیتهای مقدماتی

• فعالیتهای مرتبط با جمع‌آوری

داده‌ها

• مقابله

- انجام تبلیغات
 - انتقاب، سازماندهی و آموزش آمارگیران و رده‌های بالاتر
 - جمع‌آوری داده‌های بازشماری
 - ****
 - تهیه‌ی یک برنامه‌ی کامپیوتری برای مقابله
 - تهیه‌ی راهنمای مقابله
 - آموزش کادر دختری مقابله
 - مقابله‌ی مرحله‌ی اول
 - مقابله‌ی نهایی پس از دریافت نتایج بررسی
- مجدد میدانی

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

♦ فعالیتهای مقدماتی

♦ فعالیتهای مرتبط با جمع‌آوری

داده‌ها

♦ مقابله

♦ بررسی مجدد میدانی

- تهیه راهنما برای بررسی‌های مجدد میدانی
- آموزش آمارگیر و سایر رده‌ها
- انجام بررسی‌های مجدد میدانی
- تصمیم‌گیری نهایی برای موارد نامشخص و تعیین وضعیت مقابله

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

• فعالیتهای مقدماتی

• فعالیتهای مرتبط با جمع‌آوری

داده‌ها

• مقابله

• بررسی مجدد میدانی

• پردازش داده‌ها

- تهیه راهنما برای بررسی‌های مجدد میدانی

- آموزش آمارگیر و سایر رده‌ها

- انجام بررسی‌های مجدد میدانی

- تصمیم‌گیری نهایی برای موارد نامشخص و

تعیین وضعیت مقابله

- انتخاب یا تهیه برنامه‌های رایانه‌ای برای

ورود داده‌ها، جدول‌گیری و برآورد

- انتخاب و سازماندهی و آموزش کادر پردازش

داده‌ها

- انجام ورود داده‌ها، ادیت و جدول‌گیری

نگاهی به توصیه‌های بین‌المللی

مراحل کار:

- فعالیتهای مقدماتی
- فعالیتهای مرتبط با جمع‌آوری داده‌ها
- مقابله
- بررسی مجدد میدانی
- پردازش داده‌ها
- برآورد خطاهای پوشش و محتوا
- برآورد خطاهای نمونه‌گیری برای متغیرها کلیدی
- تهیه‌ی گزارش نهایی و انتشار